

TEMA DEL DIA

# Reforma de la CASS

FULL DE RUTA PER AL PACTE D'ESTAT

## El Govern inclou el retard de l'edat de jubilació per fer front al dèficit

Els càlculs de la parapública apunten que amb vuit anys de jubilació ja s'ha retornat tot l'aportat al sistema

EL PERIÒDIC  
ESCALDES-ENGORDANY

Entre els «grans eixos» que hauran de configurar contingut del pacte d'Estat per la reforma del sistema sanitari i de seguretat social, el Govern inclou la «revisió del sistema d'accés a la jubilació», per tal d'adequar el sistema a la realitat demogràfica. A més d'aquest eix, a la branca de jubilació també es proposa la «promoció de plans privats» i la «revisió de la valorització dels punts», entre d'altres. En la branca general, es vol posar «fi del sistema de pagament únic per acte» i la «revisió del sistema de recaptació», per exemple.

Un dels temes més importants damunt la taula per solucionar en aquesta legislatura és la reforma de la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS). L'objectiu és eliminar o reduir al màxim el dèficit del sistema sanitari –de la branca general de la CASS–, que es preveu de 40 milions d'euros per aquest exercici si no s'hi posa remei d'immediat i que va ser d'entre 32 i 35 milions el 2011. A la branca jubilació, el problema és diferent. Un estudi actuarial realitzat l'any 2009 posava dates: Els ingressos per cotitzacions socials serien suficients per cobrir la despesa en pensions fins l'any 2022 –amb l'augment de cotització del 2% i les transferències de l'Estat per fer front als complements no contributius de pensions–, i el fons de reserves s'exhauriria el 2033. I això passa perquè l'esperança de vida s'ha allargat (fins els 85 anys) i en vuit anys de jubilació (als 73 anys d'edat) ja s'ha rebut el 100% del que s'ha aportat al sistema al llarg de 40 anys de vida laboral. Així s'explica en un document de la CASS que acompanya la proposta de full de ruta pel pacte d'Estat.

Vist això, el Govern de Toni Martí diu que els continguts del pacte, en relació a la branca de jubilació i apuntats com a «grans eixos», són la revisió del sistema de cotitzacions i contribucions; la revisió del sistema de valorització dels punts –cosa que fa pensar en una rebaixa d'aquesta–; la revisió del sistema d'accés a la jubilació; i la promoció de plans de jubilació privats. En relació a la branca general, els «grans eixos» que han d'estructu-



► Martí acompanyat de Rodríguez miren Bartumeu en una reunió pel pacte d'Estat amb els grups parlamentaris.

EL PERIÒDIC

rar el contingut del pacte són la revisió del sistema de recaptació, és a dir, els ingressos; la modificació del sistema de finançament del sistema de salut –per posar fir al sistema de pagament únicament per acte, o el que és el mateix, l'establiment d'un preu per a tot el tractament requerit i no per cada part o sessió–; i avaluar el nivell de despesa real destinada a la salut per «decidir el nivell de despesa que és assumible en relació a un nou model assistencial», model que ha de ser «eficient, eficaç, qualitatiu i sostenible», és a dir, autofinançament.

I «de manera general», per a les dues branques, el Govern vol que el pacte inclogui mecanismes de control de despesa «orientats a contenir el sobreabús actuant a tots els nivells: assalariats, patrons –empreses– i proveïdors assistencials».

**EL CALENDARI** // L'Executiu preveia la constitució d'una «comissió mixta de treball» el desembre passat i al llarg del primer semestre del 2012 desenvolupar el nou marc legislatiu –en paral·lel i en coherència amb altres lleis afectades com són la llei d'atenció social o la modificació del codi de relacions laborals– per al setembre entrar a tràmit parlamentari els textos per al seu debat i aprovació formal.

Però o bé aquest calendari no s'acabarà complint, o bé no serà un pacte d'Estat el que en resulti finalment. De moment el Partit Socialdemòcrata ja va posar el fre demanant una reunió prèvia per aclarir els dubtes que els planteja aquest full de ruta del Govern, sobretot en relació als continguts del pacte, i veure quins són els punts de convergència entre el seu model i el que proposa Demòcrates per Andorra. La primera secretària del PS, Judith Salazar, ja va expressar el rebuig de la formació a entendre la salut i la seguretat social com «un negoci» i no pas com «un dret de les persones». Pel PS, la reforma del sistema s'ha de fer «dins els paràmetres de l'Estat del Benestar», i la posició del Govern de DA sembla que en quedi fora. Així mateix, des del PS es va assenyalar que «no tot han de ser retallades» i basar-se en el finançament, fent que qui pateixi més les incidències siguin els usuaris. ≡

### les claus

#### 1 Previsió de 40 milions de dèficit

La reforma del sistema de seguretat social i de salut pública és una prioritat d'aquesta legislatura. La branca general de la CASS es preveu que generi un dèficit de 40 milions d'euros aquest 2012 i els fons de reserva de la branca jubilació podrien esgotar-se el 2033.

#### 2 Sostenibilitat a qualsevol preu

El pacte d'Estat per a la reforma de la CASS té com objectiu assegurar la sostenibilitat del sistema, seguint criteris d'eficiència, tant a la branca general com a la de jubilació. Així el Govern proposa la revisió de l'edat d'accés a la jubilació i la del sistema de recaptació, entre d'altres.

#### 3 Setembre 2012, l'inici del debat

La voluntat del Govern Demòcrata és constituir una comissió mixta i desenvolupar el nou marc legislatiu de la seguretat social al llarg d'aquest primer semestre del 2012 per entrar els textos a tràmit parlamentari el proper setembre per al seu debat i aprovació formal.